

EVROPSKA KONVENCIJA O MEĐUSOBNOM PRUŽANJU PRAVNE POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA

Vlade potpisnice, članice Savjeta Evrope,

Smatrajući da je cilj Savjeta Evrope da ostvari tješnje povezivanje između svojih članova;

Uvjerene da se usvajanjem zajedničkih propisa u oblasti pravne pomoći u krivičnim stvarima može postići ovaj cilj;

Smatrajući da je pravna pomoć pitanje povezano sa pitanjem izdavanja koje je već bilo predmet konvencije od 13. decembra 1957;

Dogovorile su se o sljedećem:

Dio I OPŠTE ODREDBE Član 1.

1. Strane ugovornice se obavezuju da, prema odredbama ove konvencije, pružaju jedna drugoj najširu moguću pravnu pomoć u svakom postupku koji se odnosi na krivična djela čije krivično gonjenje, u trenutku kada je zatražena pomoć, spada u nadležnost sudskih organa strane molilje.
2. Ova konvencija se ne primjenjuje na izvršenje odluka o hapšenju i presuda niti na vojna krivična djela koja ne predstavljaju obična krivična djela.

Član 2.

Pravna pomoć može da se odbije:

- (a) ako se zahtjev odnosi na krivična djela koja su, po ocjeni zamoljene strane, politička krivična djela ili djela povezana s političkim krivičnim djelima ili fiskalna krivična djela;
- (b) ako zamoljena strana smatra da bi udovoljenje zahtjevu moglo da povrijedi njen suverenitet, bezbjednost, javni poredak ili interese od suštinskog značaja za zemlju.

Dio II ZAMOLNICE Član 3.

1. Zamoljena strana će, u skladu sa načinima koje predviđa njeno zakonodavstvo, izvršavati zamolnice koje se odnose na krivične predmete koje joj budu uputili sudski organi strane molilje, a koje se odnose na obavljanje istražnih radnji ili dostavljanje dokaznog materijala, dosijea ili dokumenata.
2. Ako strana molilja želi da svjedoci ili vještaci daju iskaz pod zakletvom, ona će to izričito zatražiti, a zamoljena strana će tome udovoljiti ako to nije u suprotnosti sa njenim zakonodavstvom.
3. Zamoljena strana može da dostavi samo ovjerene prijepise ili fotokopije zatraženih dosijea ili dokumenata. Međutim, ako strana molilja izričito zatraži dostavljanje originala, zahtjevu će se udovoljiti u granicama u kojima je to moguće.

Član 4.

Ako strana molilja izričito zatraži, zamoljena strana će je obavjestiti o vremenu i mjestu izvršenja zamolnice. Organi i lica strane molilje mogu da prisustvuju ovom izvršenju ako na to pristane zamoljena strana.

Član 5.

1. Svaka Strana ugovornica će moći u trenutku potpisivanja ove konvencije ili predaje svog ratifikacionog instrumenta ili pristupanja da, u izjavi upućenoj Generalnom sekretaru Savjeta Evrope, zadrži sebi pravo da izvršenje zamolnica radi pretresa ili zapljene predmeta podredi jednom ili više sljedećih uslova:

(a) krivično djelo na koje se odnosi zamolnica treba da bude kažnjivo prema zakonu strane molilje i zamoljene strane;

(b) krivično djelo na koje se odnosi zamolnica treba da može da bude predmet izdavanja u zamoljenoj državi;

(c) izvršenje zamolnice treba da bude u skladu sa zakonom zamoljene strane.

2. Kada je Strana ugovornica dala izjavu u skladu sa stavom 1. ovog člana, svaka druga Strana može da primijeni odredbu o reciprocitetu.

Član 6.

1. Zamoljena strana može da odloži predaju predmeta, dosijea ili dokumenta čije je dostavljanje zatraženo, ako su joj oni potrebni za krivični postupak koji je u toku.

2. Predmete, kao i originale dosijea i isprava, koji budu dostavljeni radi izvršenja zamolnice strana molilja će, što je moguće prije, vratiti zamoljenoj strani, osim ako se ona istih ne odrekne.

Dio III

DOSTAVLJANJE PROCESNIH AKATA I SUDSKIH ODLUKA - DOLAZAK PRED SUD SVJEDOKA, VJEŠTAKA I LICA PROTIV KOJIH SE VODI KRIVIČNI POSTUPAK

Član 7.

1. Zamoljena strana će pristupiti dostavi procesnih akata i sudskih odluka koji joj budu poslani u tom cilju od strane molilje.

Dostavljanje će moći da se izvrši jednostavnim slanjem akta ili odluke primaocu. Ako strana molilja to izričito zatraži, zamoljena strana izvršiće dostavu na neki od načina koji predviđa njeno zakonodavstvo za slične dostave ili na poseban način koji je u skladu sa ovim zakonodavstvom.

2. Dostavljanje se dokazuje potvrdom koja sadrži datum i potpis primaoca ili izjavom zamoljene strane kojom se dokazuje čin, način i datum dostave. Jedan ili drugi od ovih dokumenata biće odmah vraćen strani molilji. Na zahtjev strane molilje, zamoljena strana će tačno naznačiti da li je dostava izvršena u skladu sa njenim zakonom. Ako dostava nije bila moguća, zamoljena strana će o tome odmah obavjestiti stranu molilju uz navođenje razloga.

3. Svaka Strana ugovornica će moći u trenutku potpisivanja ove konvencije ili predaje svog ratifikacionog instrumenta ili pristupanja da zatraži, u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Savjeta Evrope, da poziv za dolazak pred sud, koji se odnosi na lice protiv koga se vodi krivični postupak a koji se nalazi na njenoj teritoriji, bude predat njenim organima u određenom roku prije datuma utvrđenog za dolazak pred sud. Ovaj rok će biti tačno naznačen u pomenutoj izjavi i ne može biti duži od 50 dana.

Vodiće se računa o ovom roku radi utvrđivanja datuma za dolazak pred sud i prilikom predaje poziva.

Član 8.

Svjedok ili vještak koji se nije odazvao na poziv da dođe pred sud koji je bio pozvan neće moći, čak iako bi ovaj poziv sadržavao sudsku naredbu, da bude podvrgnut bilo kakvoj sankciji ili mjeri prinude, osim ako svojevrijem ne ode kasnije na teritoriju strane molilje ili je od nje ponovo pozvan da dođe pred sud.

Član 9.

Novčana naknada, kao i troškovi boravka i putni troškovi koje strana molilja nadoknađuje svjedoku ili vještaku obračunavaju se od mesta boravka svjedoka ili vještaka i biće odobreni u iznosu koji je bar jednak iznosu predviđenom u tarifama i propisima koji važe u državi u kojoj treba da dođe do saslušanja.

Član 10.

1. Ako strana molilja smatra da svjedok ili vještak treba lično da se pojavi pred njenim sudskim organima, ona će to navesti u zahtjevu za dostavljanje poziva a zamoljena strana će pozvati tog svjedoka ili vještaka da dođe pred sud.

Zamoljena strana dostaviće odgovor svjedoka ili vještaka strani molilji.

2. U slučaju predviđenom u stavu 1. ovog člana, u zahtjevu ili pozivu treba da bude naznačen približan iznos novčane naknade, kao i troškova boravka i putnih troškova koji treba da se nadoknade.

3. Ako se zamoljenoj strani podnese zahtjev u tom smislu ona može da odobri avans svjedoku ili vještaku. Avans će biti naveden u sudskom pozivu i nadoknađen od strane molilje.

Član 11.

1. Ako strana molilja zahtjeva da se lice lišeno slobode pojavi lično kao svjedok ili radi suočenja, ono će biti privremeno predato na teritoriji na kojoj treba da dođe do saslušanja, pod uslovom da bude vraćeno u roku koji odredi zamoljena strana i u skladu sa odredbama člana 12. u mjeri u kojoj one mogu da se primjene.

Predaja može da se odbije:

(a) ako se lice lišeno slobode s tim ne saglasi,

(b) ako je njegovo prisustvo potrebno u krivičnom postupku koji je u toku na teritoriji zamoljene strane,

(c) ako bi usljed predaje moglo da dođe do produženja njegovog lišenja slobode, ili

(d) ako postoje drugi važni razlozi protiv njegovog sprovođenja na teritoriju strane molilje.

2. U slučaju predviđenom u prethodnom stavu i pridržavajući se odredaba člana 2, sprovođenje lica lišenog slobode preko teritorije neke treće države, članice ove konvencije, odobriće se na zahtjev uz koji su priložena sva potrebna dokumenta, a koji Ministarstvo pravde strane molilje upućuje Ministarstvu pravde strane zamoljene za tranzit.

Svaka Strana ugovornica može da ne odobri tranzit svojih državljana.

3. Predato lice treba i dalje da bude lišeno slobode na teritoriji strane molilje i, u slučaju potrebe, na teritoriji strane zamoljene za tranzit, osim ako strana zamoljena za predaju ne zatraži njegovo puštanje na slobodu.

Član 12.

1. Svjedok ili vještak, bez obzira na njegovo državljanstvo, koji se pojavljuje pred sudskim organima strane molilje na osnovu poziva koji mu je dostavljen, ne smije da bude sudski gonjen, ni pritvoren, niti podvrgnut nekom drugom ograničenju lične slobode na njenoj teritoriji za djela ili osude za djela koja je počinio prije napuštanja teritorije zamoljene strane.

2. Bilo koje lice, bez obzira na svoje državljanstvo, koje na poziv pristupi pred sudske organe strane molilje da bi pred njima odgovaralo za djela za koja se krivično goni ne može da bude sudski gonjeno, ni pritvoreno, niti podvrgnuto bilo kakvom ograničenju lične slobode za djela ili osude za djela koja je počinio prije svog napuštanja teritorije zamoljene strane a koja nisu navedena u sudskom pozivu.

3. Svjedok, vještak ili lice protiv koga se vodi krivični postupak gubi zaštitu koja mu je data na osnovu ovog člana ako nije napustio, iako je za to imao mogućnosti, teritoriju strane molilje u roku od petnaest dana pošto su mu sudski organi saopštili da njegovo prisustvo više nije potrebno, ili se na nju vratio pošto ju je napustio.

Dio IV
KAZNENA EVIDENCIJA

Član 13.

1. Zamoljena strana dostaviće, u mjeri u kojoj bi njeni sudski organi sami mogli da ih dobiju u sličnoj prilici, izvode i obavještenja iz kaznene evidencije koja joj zatraže sudski organi jedne Strane ugovornice radi potreba vezanih za krivični predmet.
2. U slučajevima koji nisu predviđeni u stavu 1. ovog člana udovoljiće se sličnom zahtjevu pod uslovima koje predviđaju zakonodavstvo, propisi ili praksa u zamoljenoj državi.

Dio V
POSTUPAK

Član 14.

1. Zahtjevi za pravnu pomoć treba da sadrže sljedeće podatke:
 - (a) naziv organa od koga potiče zahtjev,
 - (b) predmet i osnov zahtjeva,
 - (c) ako je moguće, identitet i državljanstvo datog lica, i
 - (d) ime i adresu primaoca ako je potrebno.
2. U zamolnicama predviđenim u čl. 3, 4. i 5. će se, osim toga, navesti optužba i kratak opis djela.

Član 15.

1. Zamolnice predviđene u čl. 3, 4. i 5, kao i zahtjeve predviđene u članu 11. Ministarstvo pravde strane molilje uputiće Ministarstvu pravde zamoljene države i vratiće se istim putem.
2. U hitnim slučajevima, pomenute zamolnice će neposredno moći da upute sudski organi strane molilje sudskim organima zamoljene strane. One će biti vraćene zajedno sa spisima koji se odnose na izvršenje na način predviđen u stavu 1. ovog člana.
3. Zahtjeve predviđene u stavu 1. člana 13. sudski organi će neposredno moći da upute nadležnoj službi zamoljene države, a odgovori će moći neposredno da se vrate preko ove službe. Zahtjeve predviđene u stavu 2. člana 13. Ministarstvo pravde strane molilje uputiće Ministarstvu pravde zamoljene strane.
4. Zahtjevi za pružanje pravne pomoći koji nisu predviđeni u st. 1. i 3. ovog člana, a prije pre ga zahtjevi za vođenje istrage koja prethodi krivičnom gonjenju mogu biti predmet direktnog opštenja između sudskih organa.
5. U slučajevima kada je direktno dostavljanje dopušteno ovom konvencijom, ono će moći da se obavlja posredstvom Međunarodne organizacije kriminalističke policije (Interpol).
6. Svaka Strana ugovornica će moći u trenutku potpisivanja ove konvencije ili predaje ratifikacionog instrumenta ili pristupanja, da u izjavi upućenoj Generalnom sekretaru Savjeta Evrope, saopšti bilo da svi ili neki zahtjevi za pružanje pravne pomoći treba da joj se upute drugačije nego na način koji predviđa stav 2. ovog člana, ili da zatraži da se, u slučaju predviđenom u stavu 2. ovog člana, prijepis zamolnice dostavi istovremeno njegovom Ministarstvu pravde.
7. Ovaj član ne dira u odredbe bilateralnih ugovora ili aranžmana koji su na snazi između strana ugovornica, prema kojima se predviđa direktno dostavljanje zahtjeva za pružanje pravne pomoći između organa dvije strane.

Član 16.

1. Osim odredaba stava 2. ovog člana, prijevod zahtjeva i priloga se neće tražiti.
2. Svaka strana ugovornica, u trenutku potpisivanja ili predaje svog ratifikacionog instrumenta ili pristupanja, će moći u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Savjeta Evrope, da zadrži pravo da zahtjeva da joj se molbe i prilozi upućuju zajedno sa bilo prijevodom na njen jezik ili prijevodom na bilo koji od zvaničnih jezika Savjeta Evrope ili na jezik koji će ona navesti. Druge strane će moći da primjene odredbu o reciprocitetu.
3. Ovaj član ne dira u odredbe koje se odnose na prevođenje zahtjeva i priloga sadržanih u ugovorima ili aranžmanima koji su na snazi ili do kojih će doći između dvije ili više strana ugovornica.

Član 17.

Spisi i dokumenta koji su dostavljeni u skladu sa primjenom ove konvencije biće oslobođeni svih formalnosti legalizacije.

Član 18.

Ako organ, koji je zamoljen za pružanje pravne pomoći, nije nadležan da postupi po zahtjevu, službeno će ga uputiti nadležnom organu svoje zemlje i, u slučaju da je zahtjev upućen direktno, o tome će na isti način obavjestiti stranu molilju.

Član 19.

Svako odbijanje pravne pomoći biće obrazloženo.

Član 20.

Osim odredaba člana 9, izvršenje zahtjeva za pružanje pravne pomoći ne podrazumjeva naknadu bilo kojih troškova, osim onih koji su nastali povodom vještačenja na teritoriji zamoljene strane i predajom lica lišenih slobode obavljenom u skladu sa članom 11.

Dio VI

DOSTAVA RADI KRIVIČNOG GONJENJA

Član 21.

1. Svaka dostava koju uputi jedna strana ugovornica radi vođenja krivičnog postupka pred sudovima druge strane biće predmet opštenja između ministarstva pravde. Međutim, strane ugovornice će moći da koriste mogućnost predviđenu u stavu 6. člana 15.
2. Zamoljena strana obavjestiće o daljem postupku po dostavi i ako je potrebno dostaviće prijepis donijete odluke.
3. Odredbe člana 16. će se primjeniti na dostave predviđene u stavu 1. ovog člana.

Dio VII

RAZMJENA IZVJEŠTAJA O PRESUDAMA

Član 22.

Svaka od strana ugovornica daće zainteresovanoj strani izvještaj o krivičnim presudama i kasnijim mjerama koje se tiču državljana te strane, a koje su upisane u kaznenu evidenciju. Ministarstva pravde dostavljajuće jedan drugom ove izvještaje bar jedanput godišnje. Ako se dotično lice smatra državljaninom dvije ili više strana ugovornica, izvještaji će se dostavljati svakoj od zainteresovanih strana osim ako je to lice državljanin strane na čijoj je teritoriji osuđeno.

Dio VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

1. Svaka Strana ugovornica će moći u trenutku potpisivanja ove konvencije ili predaje svog ratifikacionog instrumenta ili pristupanja, da izrazi rezervu u pogledu jedne ili više određenih odredbi Konvencije.
2. Svaka Strana ugovornica koja je izrazila rezervu odmah će je povući kada to prilike budu dozvoljavale. Rezerve se povlače putem notifikacije upućene Generalnom sekretaru Savjeta Evrope.
3. Strana ugovornica koja je izrazila rezervu u pogledu jedne odredbe Konvencije može da zahtjeva primjenu ove odredbe od druge strane samo ako ju je i ona sama prihvatila.

Član 24.

Svaka strana ugovornica će moći u trenutku potpisivanja ove konvencije ili predaje svog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, da navede u izjavi upućenoj Generalnom sekretaru Savjeta Evrope, koje će organe smatrati sudskim organima u cilju ove konvencije.

Član 25.

1. Ova konvencija će se primjenjivati na matične teritorije strana ugovornica.
2. Ona će se primjenjivati u pogledu Francuske, i na Alžir i prekomorske departmane, a, u pogledu Italije, na teritoriju Somalije pod italijanskom upravom.
3. Savezna Republika Njemačka će moći da proširi primjenu ove konvencije na Land Berlin putem izjave upućene Generalnom sekretaru Savjeta Evrope.
4. U pogledu Kraljevine Holandije, ova konvencija će se primjenjivati na njenu evropsku teritoriju. Kraljevina će moći da proširi primjenu Konvencije na holandske Antile, Surinam i holandsku Novu Gvineju putem izjave upućene Generalnom sekretaru Savjeta Evrope.
5. Neposrednim dogovorom između dvije ili više Strana ugovornica, polje primjene ove konvencije će moći da se proširi na uslove koji budu propisani u tom sporazumu, na svaku teritoriju jedne od ovih strana koja nije navedena u st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana, a čije međunarodne odnose obezbjeđuje jedna od strana.

Član 26.

1. Osim odredaba stava 7. člana 15. i stava 3. člana 16. ova konvencija ukida, u pogledu teritorija na koje se primjenjuje, one odredbe iz ugovora, konvencija ili bilateralnih sporazuma kojima se, između dvije strane ugovornice, reguliše pravna pomoć u krivičnim stvarima.
2. Međutim, ova konvencija neće dirati u obaveze sadržane u odredbama svake druge međunarodne konvencije bilateralnog ili multilateralnog karaktera, čije izvjesne klauzule regulišu ili će regulisati, u određenoj oblasti, pravnu pomoć u posebnim pitanjima.
3. Strane ugovornice će moći da zaključe između sebe bilateralne ili multilateralne sporazume o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima samo radi dopune odredaba ove konvencije ili radi lakše primjene načela koje ona sadrži.
4. Kada se, između dve ili više strana ugovornica, pravna pomoć u krivičnim stvarima pruža na osnovu jedinstvenog zakonodavstva ili posebnog režima koji predviđa međusobnu primjenu mjera pravne pomoći na njihovim teritorijama, ove strane će moći da regulišu svoje međusobne odnose u toj oblasti polazeći isključivo od ovih sistema bez obzira na odredbe ove konvencije. Strane ugovornice koje isključe ili bi isključile iz svojih međusobnih odnosa primjenu ove konvencije, u skladu sa odredbama ovog stava, moraće da upute, u tom cilju, notifikaciju Generalnom sekretaru Savjeta Evrope.

Član 27.

1. Ova konvencija ostaće otvorena za potpis članovima Savjeta Evrope. Ona će se ratifikovati, a ratifikacioni instrumenti će se deponovati kod Generalnog sekretara Savjeta.
2. Konvencija će stupiti na snagu po isteku 90 dana od predaje trećeg ratifikacionog instrumenta.
3. Ona će stupiti na snagu u pogledu svakog potpisnika koji je bude kasnije ratifikovao po isteku od 90 dana od predaje njegovog ratifikacionog instrumenta.

Član 28.

1. Komitet ministara Savjeta Evrope može da pozove svaku državu koja nije članica Savjeta da pristupi ovoj konvenciji. Odluka koja se tiče ovog poziva treba da bude jednoglasno prihvaćena od strane članova Savjeta koji su ratifikovali Konvenciju.
2. Pristupanje će se obaviti predajom, kod Generalnog sekretara Savjeta, instrumenta o pristupanju koji će stupiti na snagu po isteku od 90 dana od predaje.

Član 29.

Svaka Strana ugovornica može, sama za sebe, da otkáže ovu konvenciju upućivanjem notifikacije Generalnom sekretaru Savjeta Evrope. Ovo otkazivanje stupa na snagu po isteku šest mjeseci od dana prijema njene notifikacije od strane Generalnog sekretara Savjeta.

Član 30.

Generalni sekretar Savjeta Evrope saopštice članovima Savjeta i vlade svake države koja je pristupila ovoj konvenciji:

- (a) imena potpisnika i predaju svakog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju;
- (b) dan stupanja na snagu;
- (c) prijem svake notifikacije u skladu s primjenom odredaba stava 1. člana 5, stava 3. člana 7, stava 6. člana 15, stava 2. člana 16, člana 24, st. 3. i 4. člana 25. i stava 4. člana 26;
- (d) svaku rezervu izraženu u skladu sa primjenom odredaba stava 1. člana 23;
- (e) povlačenje svake rezerve u skladu sa odredbama stava 2. člana 23;
- (f) svaku notifikaciju o otkazivanju koja je dobijena u skladu sa primjenom odredaba člana 29. i datum njegovog stupanja na snagu.

U ime čega, dole potpisani, propisno za to ovlašteni, potpisuju ovu konvenciju.

Sačinjeno u Strazburu, 20. aprila 1959. godine, na francuskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta vjerodostojna, u jednom jedinom primjerku, koji će biti položen u arhiv Savjeta Evrope. Generalni sekretar Savjeta poslaće njegovu ovjerenu kopiju vladama koje su potpisale i pristupile Konvenciji.